

Kapitel 1 Lärande och att tillämpa kunskap

d110 Att betrakta

Observera om personen kan

	Ja	Med personal	Med hjälpmedel	Nej
• Följa ett föremål med blicken.	☐	☐	☐	☐
• Titta på ett sportevenemang.	☐	☐	☐	☐

Kommentar: _____

Prova olika föremål/evenemang i olika situationer vid flera tillfällen. Observera om personen kan följa en boll som rullar eller följa en bil som förflyttar sig, med blicken? Gå på bandy, teater el något som personen är intresserad av.

d115 Att lyssna

Observera om personen kan använda sin hörsel till att lyssna på exempelvis:

Olika röster/tonlägen.

	Ja	Med personal	Med hjälpmedel	Nej
• När någon talar.	☐	☐	☐	☐
• När någon berättar en historia.	☐	☐	☐	☐
• Lyssna på sång/musik.	☐	☐	☐	☐

Kommentar: _____

Prova olika röster, musik i olika tonlägen.

d120 Övriga sinnen

Observera om personen kan använda sina övriga sinnen till att exempelvis:

	Ja	Med personal	Med hjälpmedel	Nej
• Känna på föremål med händerna.	☐	☐	☐	☐
• Känna på föremål med fingrarna.	☐	☐	☐	☐
• Känna på föremål med munnen.	☐	☐	☐	☐
• Känna på föremål med en annan kroppsdel. Vilken? _____	☐	☐	☐	☐

• Smaka på sötsaker.	☐	☐	☐	☐
• Lukta på blommor.	☐	☐	☐	☐

Kommentar: _____

Känna! Smaka! Lukta! På många olika föremål

d130 Att härma

Observera om personen kan

	Ja	Med personal	Med hjälpmedel	Nej
• Härma en gest.	☐	☐	☐	☐
• Härma ett ljud.	☐	☐	☐	☐
• Härma bokstäver ur alfabetet.	☐	☐	☐	☐
• Härma ansiktsuttryck.	☐	☐	☐	☐

Kommentar: _____

Använd dig av din egen röst/kropp för att se om personen kan härma dig. Ex. klappa händerna.

d131 Att lära genom att använda föremål

Observera om personen kan

	Ja	Med personal	Med hjälpmedel	Nej
• Banka.	☐	☐	☐	☐
• Flytta ett föremål.	☐	☐	☐	☐
• Släppa ett föremål.	☐	☐	☐	☐
• Sätta på ett lock på en låda/burk.	☐	☐	☐	☐
• Placera en kopp på ett fat.	☐	☐	☐	☐
• Låtsas att en träbit är en bil. (föreställningsförmåga)	☐	☐	☐	☐

Kommentar: _____

Prova många olika saker och föremål.

d132 Att tillägna sig information

Observera om personen kan ta reda på

	Ja	Med personal	Med hjälpmedel	Nej
• Vem jobbar idag?	☐	☐	☐	☐
• Vad det blir för mat?	☐	☐	☐	☐
• Vad ska jag göra nu?	☐	☐	☐	☐

Kommentar: _____

Prova olika sätt att informera, med bilder, ord, objekt. Vad händer om ingen information presenteras?

d133 Att tillägna sig språk

Observera om personen kan lära sig

	Ja	Med personal	Med hjälpmedel	Nej
• nya ord	☐	☐	☐	☐
• meningar	☐	☐	☐	☐
• bilder	☐	☐	☐	☐
• tecken	☐	☐	☐	☐
• objekt	☐	☐	☐	☐

Kommentar: _____

Prova om personen kan lära sig nya ordlekar/ramsor, tex "Huvud, axlar, knä och tå", säga "Skål", lära sig enkla fraser som "Hej!", "Hej då!". Prova om personen kan lära sig nya bilder, objekt.

d134 Att tillägna sig flera språk

Observera om personen kan lära sig

	Ja	Med personal	Med hjälpmedel	Nej
• nya tecken/stödtecken	☐	☐	☐	☐
• nya ord på ett annat språk Vilket? _____	☐	☐	☐	☐

Kommentar: _____

d135 Att repetera

Observera om personen kan

	Med Ja	Med personal	Med hjälpmedel	Nej
• Göra rörelser till en rimmad vers	☐	☐	☐	☐
• Lära sig en ny sång	☐	☐	☐	☐

Kommentar: _____

Sjung enkla sånger med tydliga rörelser. Upprepa vid flera tillfällen. Observera om personen på något sätt härmar, låter eller gör liknande ljud/rörelser.

d137 Att tillägna sig begrepp

Observera om personen kan

	Ja	Med personal	Med hjälpmedel	Nej
• Skilja på stor och liten.	☐	☐	☐	☐
• Skilja på lång och kort.	☐	☐	☐	☐
• Olika former - triangel - rektangel - kvadrat.	☐	☐	☐	☐
• Lägga lika på lika.	☐	☐	☐	☐
• Lägga besticken i besticklådan, strumporna i strumplådan osv.	☐	☐	☐	☐

Kommentar: _____

Prova omtyckta föremål ex. stor och liten bulle. Använd er av klosslådan. Prova i vardagsituationer.

d140 Att lära sig läsa

Observera om personen kan

	Ja	Med personal	Med hjälpmedel	Nej
• Känna igen bokstäver	☐	☐	☐	☐
• Känna igen blockord	☐	☐	☐	☐

Kommentar: _____

Finns intresse för bokstäver? Känner personen igen sitt namn? Prova med stora och små bokstäver! Prova att matcha, lägga lika på lika.

d145 Att lära sig skriva

Observera om personen kan skriva bokstäver

	Ja	Med personal	Med hjälpmedel	Nej
• Med en penna	☐	☐	☐	☐
• Med tangentbord	☐	☐	☐	☐
• Med annat hjälpmedel	☐	☐	☐	☐

Kommentar: _____

Skriv en bokstav eller symbol, kan personen härma? Kan personen hitta bokstäverna på tangentbordet till datorn?

d150 Att lära sig räkna och beräkna

Observera om personen kan

	Ja	Med personal	Med hjälpmedel	Nej
• Känna igen siffror.	☐	☐	☐	☐
• Känna igen tecken som plus, minus	☐	☐	☐	☐
• Känna igen symboler.	☐	☐	☐	☐
• Räkna antal.	☐	☐	☐	☐
• Hur långt kan personen räkna?				

Kommentar: _____

Finns intresse för siffror? Prova med olika storlekar, färger och utseende. Kan personen ex. ställa fram koppar och fat till tre personer? Kan personen göra det om du säger ex. 3 namn?

d155 Att förvärva färdigheter

Observera om personen kan

	Ja	Med personal	Med hjälpmedel	Nej
• Lära sig hantera ett verktyg.	☐	☐	☐	☐
• Lära sig spela ett spel.	☐	☐	☐	☐

Kommentar: _____

Prova olika verktyg pennor, sked, pensel, hammare. Fungerar det med regler och turordning i spel?

d160-161 Att fokusera och rikta uppmärksamhet

Observera om personen kan

	Ja	Med personal	Med hjälpmedel	Nej
• Filtrera bort störande ljud.	☐	☐	☐	☐

Kommentar: _____

Observera om personen kan fokusera på ditt ansikte, beröring eller röst när radion/tv:n är i samma rum. Eller när andra personer samtalar i samma rum.

d163 Att tänka

Observera om personen kan

	Ja	Med personal	Med hjälpmedel	Nej
• Lätsas baka bullar/laga mat/äta.	☐	☐	☐	☐

Kommentar: _____

d166 Att läsa

Observera om personen kan

	Ja	Med personal	Med hjälpmedel	Nej
• Läsa och förstå enstaka ord.	☐	☐	☐	☐
• Läsa och förstå en enkel mening.	☐	☐	☐	☐

Kommentar: _____

Prova med personens namn, kända ord som Bil, Kaffe, enkla meningar. Prova med stora och små bokstäver.

d170 Att skriva

Observera om personen kan

	Ja	Med personal	Med hjälpmedel	Nej
• Skriva enskilda ord.	☐	☐	☐	☐
• Skriva meningar.	☐	☐	☐	☐

Kommentar: _____

Prova om personen kan skriva sitt namn.

d172 Att räkna och beräkna

Observera om personen kan

	Ja	Med personal	Med hjälpmedel	Nej
• Räkna plus och minus.	☐	☐	☐	☐

Kommentar: _____

d175 Att lösa problem

Observera om personen kan

	Ja	Med personal	Med hjälpmedel	Nej
Lösa problem/uppgifter i vardagen.	☐	☐	☐	☐

Kommentar: _____

Använd vardagssituationer. Prova vad som händer när det fattas en sko när man ska gå ut, det fattas dryck till maten, lampan är släckt i rummet.

d177 Att fatta beslut

Observera om personen kan

	Ja	Med personal	Med hjälpmedel	Nej
Välja på två eller flera saker/objekt/bild.	☐	☐	☐	☐
Genomföra valet.	☐	☐	☐	☐

Kommentar: _____

Använd saker/objekt som är intressanta för personen. Kan personen visa/peka/förstå olika bilder/objekt. Kan ni observera om personen ger något tecken på att vilja visa.